

Αν η ποιότητα μιας θεατρικής παράστασης ήταν έννοια μετρήσιμη με κάποιο συγκεκριμένο μετρικό σύστημα μόνο η συμμετοχή μερικών ηθοποιών θα εγγυόταν δεδομένη ποσότητα «μονάδων ποιότητας» ανεξαρτήτως προϋποθέσεων ή συνδυασμού άλλων παραγόντων. Ο Νικήτας Τσακίρογλου ανήκε σ' αυτή την κατηγορία, τον θυμάμαι πριν τρία χρόνια στο «Αυγό» σε σκηνοθεσία Γιάννη Ιορδανίδη, ένα έργο γαλλικό και χαριτωμένο, όταν η κεντρική παρουσία του Τσακίρογλου με τις ολοφάνερους και ολοδικές του «ποιοτικές μονάδες» ήταν αποφασιστική για το τελικό αποτέλεσμα.

Για να είμαι πιο σαφής, την κατηγορία ηθοποιών, που έχουν αυτό το χάρισμα της εξασφαλισμένης υπό όλες τις συνθήκες ποιότητας του συγκεκριμένου επιπέδου την αντιπαράθετω με μια άλλη κατηγορία ηθοποιών-ορειβατών, που σκαρφαλώνουν σε κάθε έδρα όπως σε μια βουνοκορφή και ο θρίαμβος στην κορυφή είναι εξίσου πιθανός με μια καταστροφική πτώση. Παραγράφοντας το γνωστό λατινικό ρητό *omnia mea XXXXX porto* («ότι έχω κουβαλώ μαζί μου») μπορούμε να πούμε για την πρώτη κατηγορία στην οποία αυθαδώς εντάξαμε τον Τσακίρογλου, «*gualitatem mecum porto*» (την ποιότητα την κουβαλώ μαζί μου).

Όταν πρόκειται για παράσταση αρχαίου δράματος και ηθοποιοί αυτού του είδους τυγχάνει να είναι δευτεραγωνιστές ή παραγωγή κάνει ποιοτικό άλμα. Έτσι λειτούργησε η παρουσία του Βαρνάβα Κυριαζή, ως Ταλθύβιου

Αισχύλου Προμηθέας Δεσμώτης από το θίασο Επιλογή

στις πρόσφατες «Τρωάδες» ή του Ευτύχιου Πουλλαίδη ως Κορυφαίου στη «Λυσιστράτη» του ΘΟΚ. Η προσωπική μου άποψη είναι ότι ο πρωταγωνιστής στο αρχαίο δράμα ιδιαίτερα σ' ένα ρόλο βουνό είναι ο Προμηθέας πρέπει να είναι ηθοποιός «ορειβάτης».

Τα συνθετικά στοιχεία της ερμηνείας του Τσακίρογλου ήταν η γλαφυρότητα απόδοσης του κειμένου ο οικονομημένος συναισθηματισμός και η κοινή λογική ως βασικό κίνητρο των πράξεων του ήρωά του. Αυτά ήταν αρκετά για να ακουστούν οι ενσωματωμένες στο κείμενο ερωτήσεις για τη φύση της σύγκρουσης του Τιτάνα Προμηθέα με την εξουσία, δεν αρκούσαν όμως για τις «απαντήσεις». Και πάλι θα μου χρειαστούν συγκρίσεις. Στον «Οιδίποδα τύρρανο» πέρσι ο Κιμούλης έδωσε ξαφνικές και πειστικές απαντήσεις που όχι όνο κάλυπταν τις κοινώς γνωστές ερωτήσεις, αλλά κι εκείνες που συνειδητοποιήσαμε ορμώμενοι αντίστροφα από τις «απαντήσεις» του ερμηνευτή.

Ο Τσακίρογλου σκηνοθέτησε την παράσταση οπότε το κανάλι επικοινωνίας σκηνοθέτη-πρωταγωνιστή ήταν το συντομότερο δυ-

νατό και οι απώλειες στόχων σ' αυτό το στάδιο δημιουργίας αδύνατες. Το σκηνοθετικό σχέδιο εργασίας του ρόλου είναι ακριβώς αυτό που είδαμε υλοποιημένο στη σκηνή. Απ' αυτό το σχέδιο έλειπαν αρκετά σημεία νοηματολογικής στίξης και ο ηθικός του τονισμός ήταν, κατά τη γνώμη μου, δυσδιάκριτος.

Ο Προμηθέας, ο μεγάλος αντιρρησίας συνειδητής, ο «ακαδημαϊκός Ζαχάρωφ» της ελληνικής μυθολογίας, ο ηθικός πόλος της πραγματικότητας που η εξουσία, ο Δίας, η νέα τάξη πραγμάτων, θα έδιναν πολλά γι' α την πνευματική ευλογία του ή η συμμαχία μαζί του, η άκρα ταπείνωση του από το κράτος και τη βία αποδεικνύει την απόλυτη ηθική πρῶχωση των βασανιστών του.

Ο Αισχύλος δημιουργεί από τη μυθική ύλη ένα κείμενο με τεράστια ηθική και φιλοσοφική χωρητικότητα, με σημασιολογικό βάθος, ιδιαίτερα σ' ό,τι αφορά τη συμβατικότητα του ιστορικού χρόνου με τον προφητικό χρόνο συμπεκνωμένο από έσχατη γνώση του Προμηθέα. Έχουν γραφτεί πολλές φιλοσοφικές και σημασιολογικές αναλύσεις του κειμένου και δεν το εξάντλησαν, μια ερμηνεία όμως (και

αυτό είναι από τα θαύματα του θεάτρου) μπορεί να τα πει όλα.

Αυτό δεν συνέβηκε στη παράσταση του θιάσου Επιλογή.

Τα συγκρατημένα σκηνικά του Γιώργου Ζιάκα επισκίαστηκαν, από ενδυματολογική επίδειξη του Γιάννη Μετζικώφ. Πιστεύω ότι οι καταπληκτικές ικανότητες του Μετζικώφ-ενδυματολόγου έκαναν την παράσταση πολύ θεαματική, αλλά πολλοί από τους ερμηνευτές δεν μπόρεσαν να παραβούν με τα κοστούμια τους, και αυτά που φορούσαν εντυπωσίαζαν υπερβολικά.

Τα κοστούμια του χορού των Ωκεανίδων σε συνδυασμό με τη στυλιζαρισμένη χορογραφία της Έρης Πήττα πρόσφεραν θέαμα εξαιρετικά καλαίσθητο, σβήνοντας, κατ' εμένα, το νόημα της ποιητικότητα δοσμένης στα χορικά ιδέας της σύμπνοιας και αλληλεγγύης προς τον έκπτωτο.

Η μουσική του Γιώργου Κουρουπού με τη σοβαρή ομορφιά της - από τα καλύτερα στοιχεία της παράστασης.

Πολύ εντυπωσιακή η λώ της Νόννης Ιωαννίδου, βαθειά φωνή, πλαστική που πηγαίνει από τη δύναμη και την απόγνωση της ηρωίδας της.

Το φινάλε με το σύγχρονο παιδάκι με τη φωτιά μας έκανε να αναρωτηθούμε γιατί ο σκηνοθέτης χρειάστηκε εξωκειμενικά μέσα στο τέλος της παράστασης για να εκφράσει κάτι που δεν εξέφραζε εκμεταλλευόμενος το κείμενο.

NONA ΜΟΛΕΣΚΗ

